




 Societat Ovra electrica
Lumbrein

Rapport annual **2012**



Invitaziun alla 3. radunonza generala ordinaria

Preziadas commembras e prezias commembers

Bugen envidein nus vus a nossa radunonza generala. Quella ha liug il venderdis, ils 31 da matg 2013, ell'aula dalla casa da scola a Lumbrein. La radunonza generala entscheiva allas 20.00. Suenter la radunonza generala dat ei in interessant referat ed in pign apéro. Sin mintga commembra e mintga commember che prenda part alla radunonza generala spetga sco usitau ina pintga surprisa.

■ Tractandas:

1. Beinvegni
2. Elecziun da dumbravuschs
3. Prelecziun dil protocol dalla radunonza generala ordinaria dils 9 da zercladur 2012
4. Rapport da gestiun:
 - a. Rapport annual
 - b. Presentaziun dil quen annual
5. Rapport da revisiun
6. Approbaziuns:
 - a. dil quen annual
 - b. dall'utilisaziun dil gudogn
 - c. dar scarica all'administraziun
7. Varia

Sch'ina commembra ni in commember sa buca prender part alla radunonza generala, ha el la pussevladad da schar substituir tenor art. 12 dallas statutas. Cun agid d'ina plenipotenza en scret sa in societari se-schar substituir entras in confamigliar ch'ei habels d'agir e che viva ella medema casa ni entras in auter commember dalla societad. Quella plenipotenza ei da prender cun e mussar avon alla radunonza generala.

Amicabels salids
Administraziun SOEL




Rapport dils presidents

■ 2012 – in onn dallas decisiums

Igl onn 2012 vegn segir e franc ad ir ella historia dalla Val Lumnezia. Otg vischnauncas, numnadamein Cumbel, Degen, Lumbrein, Morissen, Suraua, Vella, Vignogn e Vrin han decidu da fusiunar sin l'entschatta digl onn 2013 tier la vischnaunca cul num Lumnezia. Quella decisiun ha gia giu consequenzas per la SOEL avon ch'ella era prida. La fusiun ei stau ina dallas raschuns principalas daco che la SOEL ei vegnida fundada avon dus onns. Deplorablamein perdin nus cun la vischnaunca da Lumbrein nies meglier partenari. En mintga cass vegnin nus a sespruar da scaffir bunas e fritgeivlas relaziuns cun la nova vischaunca Lumnezia, quei ei segir ina impurtonta premissa per in prospereivel futur dalla SOEL. La suprastanza dalla vischnaunca Lumnezia ha lu era gia elegiu Daniel Solèr sco lur representant en la suprastanza dalla SOEL. Daniel ei gia pli baul staus en, da lez temps aunc la cummissiun dall'ovra ed era presidiau quella in onn. Sper sia savida dalla professiun ch'el porta en, ein quei segiramein bunas premissas. E da nosssa vart vein nus era nies vice-president Martin Capaul ch'ei vegnius elegius ella suprastanza dalla vischnaunca Lumnezia. Aschia ch'il contact enteifer e cun la vischnaunca dess esser sin buna via. Quei ch'ei segir necessari suenter tut las emoziuns ch'ei vegnidadas libras l'entschatta digl onn 2012.

Cun la fusiun ein era las canzlias vegnidadas zentralisadas a Vella. Aschia ei la canzlia enta Lumbrein serrada. Nus essan actualmein vida evaluar co l'organisaziun dalla SOEL dess veser ora egl avegnir. La finamira dalla SOEL eis ei dad era haver egl avegnir localitads da biro e l'administraziun enta Lumbrein.

Suenter pressapauc 10 onns ei il project dallas Ovras Electricas Zervreila (OEZ; ni per tudestg KWZ) vegnius sin votaziun. Las vischnauncas principalas, numnadamein Vrin, Lumbrein e Val S. Pieder han detg cun sorprendentas majoritads gie ad il project presentau. Dad in total da 25 vischnauncas han 23 detg gie ad il project. Actualmein ei il project tier las instanzas cantunalas. La SOEL, ensemen cun las vischnauncas da Lumbrein e Vrin, ei semessa en fetg per quei project. Il bien resultat da votaziun ha lu era mussau a nus, che nus essan cheu sin la dretga via. Ord nosssa vesta eis ei fetg donn, e tochen in zert grad era frustront, da veser co certas organisaziuns digl ambient emprovan sin tuttas vias da bloccar quei project. E quei schegie ch'ina sorprendenta majoritad dalla populaziun pertuccada ei persuerter. Ins astga veramein dir, ch'il project en sia versiun finala ei fetg buns. Ord vesta ecologica ed era energetica ei quei segir in project exemplaric. E per la vischnaunca Lumnezia, sco era per nos consuments fuss il project era finanzialmein



attractivs. Quel purtass alla vischnaunca dapli ch'in milliun francs ad onn ed a nos consuments, sut quels era interpresas, in sminuament dils prezis d'electricitad. Per nosssa vallada, che stat avon fetg grondas sfidas egl avegnir, fuss quei segiramein in ferm sustegn. Ed ord vesta dalla segirtad da provediment, quei han differents incaps mussau, savess l'entira Lumnezia profitar dalla nova colligiaziun cun Val S. Pieder.

Cun la fusiun e la fin digl onn 2012 ha Anton Pelican era terminau sia lavur en la suprastanza dalla SOEL. El ei staus en plirs onns sco representant dalla vischnaunca Lumbrein. Nus vein adina schazegiau la collaboraziun e sia participaziun fetg engaschada ed activa. Anton era per nus sco la brunsina d'alarm, sche nus vevan ina ni l'autra gada ina idea ch'era aunc buca madira. Nus lein engraziar ad el zun fetg per igl engaschi demussau.



■ Consum d'electricitad

Igl onn 2012 ei vegniu consum en igl intschess dalla Societad Ovra electrica Lumbrein 3,800 gwu (cun las sperdidas 3,954 gwu), quei ei en cum-peregliazion cun igl onn avon in augment da 301 000 kwu ni 8.6% pli bia. Igl unviern ei staus relativ freids ed era la stad/atun eis ei bia buca stau bi, quei ha lu giu per consequenza in consum pli ault. L'atgna produczion ei cun 1,824 gwu (2012) stada in bien ton pli aulta ch'igl onn avon (2011; 1,556 gwu), in grond augment da 17,2%. La turbina giu Schanaus Sut ha giu entras igl onn fetg bletschs e cun negins pli gronds disturbis ina fetg buna produczion (+16.3% enviers 2011). L'emprema gada ha era igl implont fotovoltaic gidau ad augmentar nossa produczion sur in entir onn ora cun 38553 kwu. Denton schai la produczion aunc in bien ton sut nossa finamira da 50000 kwu. La bia neiv ed era aunc certs problems l'entschatta han effectuau quei. La neiv sin igl implont oravontut il mars ed igl avrel caschunan a nus problems, nus persequitein vinavon la situaziun. Finanzialmein va il quen digl implont fotovoltaic denton era aschia si stupentamein, grazia allas subvenziuns statalas. Igl aggregat da diesel ei staus puspei intec pli pauc en funcziun ed ha produciu 35457 kwu. La cumpra d'energia dalla Repower ei sesalzada minimumamein da 2,088 gwu (2011) per 5000 kwu sin 2,093 gwu (2012), ni per 0.2%. La suandonta grafica muossa aunc inagada schematicamein las cefras.

onn	2012	2011	Midada en %
consum total	3,800 gwu	3,499 gwu	+8,6 %
atgna produczion	1,824 gwu	1,556 gwu	+17,2 %
implont hidraulic	1,750 gwu	1,505 gwu	+16,3 %
implont fotovoltaic	38553 kwu	4284 kwu	+800 %
aggregat	35457 kwu	46000 kwu	-22,9 %
cumpra Repower	2,093 gwu	2,088 gwu	+0,2 %

■ Tecnica e menaschi

Igl onn 2012 han ils suandonts projects confrontau il menaschi dall'ovra:

la staziun da transformatur a Cons

La via per survegnir la lubientscha per la nova ST a Cons ei stada fetg stentusa e lunga. Gia la stad han las empremas lavurs

preparativas saviu vegnir terminadas, cun quei che la via cantunala ei vegnida catramada da niev. Aschia ha tut quei en via ch'era necessari saviu vegnir fatg.

remedura ella centrala a Schanaus Sut

La tecnologia ei adina en moviment ed aschia eis ei puspei stau necessari da midar igl indrez da regulaziun. Ussa ei tut sin in stan actual.

malauros e lur consequenzas

Il davos d'uost ha in nausch urezzi lavau giudao nossas vals ed aschia caschunau donns vid las tschaffadas dalla produczion Schanaus Sut. Tut sur ura ei vegniu organisau maschinas per liberar las tschaffadas da tut il material ch'era serimnaus.

meglieraziuns vid la reit

En connex cun lavurs dallas vischnauncas vid vias, havein era nus fatg enquala megliur vid la via sut Baselgia a Lumbrein e vid il plaz cadruvi a Vrin.

nova vestgadira e provisoriums da baghegiar

Il concept da segirtad ei vegnius surluvraus e nus mettin pass per pass entuorn quel. Aschia ha ei era fatg da basegn da cumprar nova vestgadira ch'ademplescha a tuttas perscripziuns. Era en connex cun provisoriums da baghegiar era la situaziun dalla segirtad buca optimala, aschia che la SOEL ha cumprat sezza 4 da quels provisoriums ch'ella sa ussa metter a disposiziun sil plaz da baghegiar sch'igl ei necessari.

Sper quels projects pli gronds, ch'ei adina puspei in highlight dalla lavur, vegn naturalmein era la lavur da mintga di exequida excellentamein da nos luvriers. Buca d'emblidar la lavur da pichett, nua che nos luvriers ein contonschibels 24 uras a di e ston en cass d'urgenza ir da tutt'aura a mirar la situaziun e metter tut en funcziun, per che nus hagen aschi spert sco pusseivel puspei l'electricitad en casa. A nos luvriers s'auda in special engraziament per lur grondiusa lavur duront igl entir onn. Els ein ils garants che nossa ovra funcziunescha e che l'electricitad flessegia bunamein adina e cun fetg aulta segirtad.



■ Program da promoziun «durabilitad»

Naven dall'entschatta 2010 ei il program da promoziun «durabilitad» dall'ovra en funcziun. Era il tierz onn ei vegniu fatg stedi diever dil program. Denton cun las midadas el aschi numnau «Gebäudeprogramm» dil stadi, nua che la latta per contribuziuns ei vegnida messa pli aulta, ein era las damondas tier nus per sanaziuns digl edifices stadadas ora. Sin la grafica giusut ein las contribuziuns digl onn 2012 vesiblas en detagl:

Gesamtübersicht Auszahlungen 2012		
	Anzahl	Gesamtbetrag in CHF
Haushaltsgeräte		
Backöfen	7	1400
Gefrierschränke und -truhen	6	850
Geschirrspühler	16	4600
Kochfelder	2	500
Kühlschränke (Einbau und freistehend)	13	2600
Waschmaschinen	10	3000
Wäschetrockner (nur Tumbler)	7	2100
Total Haushaltsgeräte	61	15050
Direktbeiträge		
Thermische Solaranlage EFH	2	4000
Thermische Solaranlage MFH	0	0
Hauptheizung (Holz)	0	0
Hauptheizung (Wärmepumpe)	0	0
Gebäudehülle A Fenstersatz	0	0
Gebäudehülle B Wand, Dach, Boden	0	0
Gebäudehülle C Wand, Dach Boden	0	0
Total Direktbeiträge	2	4000
Total Auszahlungen	63	19050

Vinavon supplichein nus nosa clientella da consultar mintgamai la pagina d'internet www.topten.ch avon che tschentar ina damonda da contribuziun per apparaturas da casada. Fagei aschi bien e controllai l'entschatta leu, sche vossa apparatura figurescha veramein sin la gliesta. Cass cuntrari savein nus buca pagar ora ina contribuziun.

Nus lein gratular a tuts che han decidiu igl onn vargau da spargnar energia. Sin la pagina d'internet www.so-einfach.ch anflan ins supplementars tips ed ideas co reducir il consum d'energia.

Era egl onn 2013 vegn il program da promoziun menaus vinavon. Ei ha dau neginas midadas enviers igl onn 2012.

■ Quen annual

Il quen annual dall'ovra ei daus ora sco gia pliras gadas communicau ed era sco spitgau: Plus minus null. Il quen ha serau cun in pign gudogn da 10209 CHF.

Influenzau il quen 2012 han oravontut ils suandonts puncts:

- Il pli ault consum d'electricitad ha giu per consequenza, che las entradas ein stadadas pli aultas, denton era las expensas per cumpra d'energia.
- Davart dalla reit ha l'ovra giu suletamein in pli grond project igl onn 2012, quei ei stau la trafo a Cons. Aschia ch'era ils cuosts da persunal sco era per material ein empau pli bass.
- Il cuors da segirtad, sco era la nova vestgadira per ils collaboraturs ei vegniu quintau giu igl onn 2012. Quei ha custau bunamein 10000 CHF.
- Era ils provisoriums d'electricitad che han custau intec sur 10000 CHF ein vegni engreviai ad il quen current.
- La nova cumparsa incl. la nova pagina d'internet dall'ovra ha era caschunau cuosts da lev sur 4000 CHF.
- L'energia digl implont fotovoltaic si d'Alp ha generau ina sviulta da bunamein 19000 CHF.
- Il program da promoziun ei staus igl onn 2012 empau pli bass ch'ils onns avon, ed era ils cuosts per cussegliaziuns ein puspei sin in pli bass niveau.

Ils cuosts da cumpra tier la Repower ein sesalzai da 353000 CHF (2011) per 17000 CHF sin 370000 CHF. Quei ei in alzament da bunamein 5%, sche gie che l'ovra ha cumprau en pli u meins tuttina bia energia sco igl onn vargau. Ils cuosts da cumpra dalla Repower per kwu ein carschi da 16,9 raps/kwu sin 17,7 raps/kwu, quei ei d'attribuir per ina part ad il contract da furniziun d'energia nua che las tarifas ein sesalzadas levamein e da l'autra vart alla reit, ch'ei influenzada dil consum total ch'ei staus igl onn 2012 in bien ton pli aults ch'igl onn avon.

Las entradas sin la vendita d'energia ein saugmentadas per 41000 CHF da 581000 CHF (2010) sin 622000 CHF. Quei ei ina alzament da 7%, e schai ensemen cun il pli ault consum. Era igl onn 2012 ha l'ovra electrica buca alzau las tarifas.



L'ovra electrica ha investau igl onn 2012 brutto 17 500 CHF. Sco gia detg, ein las lavurs preparativas per il trafo a Cons stai il sulet project pli grond dalla reit. Aschia ha la facultad en circulaziun suenter ver tratg giu las obligaziuns a cuorta vosta priu tier da 503 000 CHF (2011) per 84 000 CHF sin 587 000 CHF. Operativ ha l'ovra generau in cash-flow positiv da ca. 80 000 CHF.

■ **Perspectiva**

Tier il project dallas Ovras Electricas Zervreila vala ei suenter igl intensiv onn 2012 ussa da spitgar giu las decisiuns vegnentas, e lu il cass da dertgira. Il project dil parc da vent ei aunc buca aschi lunsch, fa denton era pass per pass. Era il project dallas OEZ ha duvrau bunamein 10 onns tochen ch'el ei vegnius sin votaziun. Omsidus projects savessan esser da gronda muntada ed impurtonza per igl avegnir dalla SOEL. Denton astga l'ovra buca mo sefidar sin quels dus projects, pertgei la realisaziun d'omsidus projects ei actualmein buca segira. Aschia sto la SOEL era vinavon senza empruar da vegnir a frida cun la situaziun e sligiar ils problems.

Pils onns 2013/2014 ein ils suandonts projects el focus:

Departement strategia e finanzas

- Nova organisaziun dil menaschi cun administraziun
- Relaziun cun la nova vischnaunca Lumnezia
- Program da promoziun
- Examinar pusseivladads da collaboraziun en differents secturs
- Project parc da vent
- Strategia per projects da producziun
- Project OEZ

Departement tecnica e menaschi

- Nova organisaziun dil menaschi cun administraziun
- Niev trafo a Cons
- Concept illuminaziun da vias en collaboraziun cun la vischnaunca
- Controlling implont fotovoltaic Alp Staviala Vedra
- Sclariments technics en connex cun il project OEZ
- Renovaziun zentrala a Schanaus Sut/tschaffadas
- Controlling tarifa dubla

Il presidium, sco era l'administraziun han e vegnan era egl avegnir a sespruar da far lur pusseivel per manevrar l'ovra electrica Lumbrein aschi bein sco pusseivel el futur e saver porscher prezis favoreivels alla clientella.

■ **Engraziament**

Nus lessan engraziar a tuts nos consuments, a tuts nos luvrers, allas autoritads communalas da Lumbrein e Vrin, sco era als commembers dalla suprastanza dalla SOEL per la confidanza e sustegn demussau duront igl onn vargau. Nus sperein era sin il sustegn ed agid en ils onns proxims. Grond engraziament.

Lumbrein, avrel 2013
 Gian Derungs, president
 Martin Capaul, vize-president



Quen annual 2012

■ Bilanza per ils 31 da december 2012

	31-12-2012	31-12-2011
ACTIVA	3836849	3856776
Mieds liquids	418124	164738
Dabiens/Debiturs	375026	505607
INVESTIZIUNS FACULTAD FINANZIALA		
Repower Surselva SA, 1 aczia	250	250
Repower SA, 8 aczias	2000	2000
SWIBI SA, 20 aczias	746	746
Emprest vischnaunca Lumbrein	60000	150000
BEINS MATERIALS		
Reit da distribuziun (Mittelspannung)	555563	566901
Reit da distribuziun (Niederspannung)	1487836	1518200
Staziuns da trafo	329629	318500
Cabinas da repartiziun	61466	62720
Apparats ed indrezs	132901	135613
Plans da cataster Lumbrein e Vrin	96772	98747
Ulteriura infrastruttura/inventari	123713	130764
Implont fotovoltaic Alp Staviala Vedra	192823	201989
PASSIVA	3836849	3856776
Obligaziuns/Crediturs	238710	289973
RESERVAS		
Taxas da colligiazion	78454	57914
Renovaziun producziun Schanau Sut	27488	27500
Resca delkredere tenor contract	40000	40000
CAPITAL		
Capital da participaziun (privats)	13900	13300
Capital da participaziun (vischnaunca)	3420000	3420000
Conto capital (gudogn/sperdita)	16298	8089
Reserva tenor lescha	2000	0

	Quen 2012		Quen 2011	
	expensas	entradas	expensas	entradas
DIEVER DALLA REIT	487754	595608	546804	681292
Cuosts da personal	65166		75998	
Cumpra material	44459		62326	
Taxas da diever reit furniturs d'energia	169098		159673	
Manteniment reit	21961		51479	
Controlla d'installaziuns	10210		9525	
Systemdienstleistung (SDL)	17481		26941	
Mehrkostenfinanzierung (KEV)	17101		15745	
Ulteriurs cuosts	7449		6016	
Amortisaziuns ordinarias	54248		52400	
Repartiziun interna Administraziun/Finanzas	80582		86700	
Taxas diever dalla reit		373196		348831
Tscheins per dumbraders		159877		158858
Systemdienstleistung (SDL)		16260		25959
Mehrkostenfinanzierung (KEV)		16515		15172
Prestaziuns e lavurs per tiarzs		29761		126822
Restituziuns ed ulteriuras entradas		0		5650
PRODUCCIUN E FURNIZIUN D'ENERGIA	370619	272973	387670	261271
Cuosts da personal	20541		25406	
Cumpra d'energia per la vendita	201059		193340	
leli da brisch indrez current d'urgenza	10913		10843	
Cumpra d'energia solara	173		1123	
Cumpra d'energia Schanau Sut	26248		24141	
Manteniment	10785		28109	
Mesiraziun producziun energia (SWIBI)	5315		4265	
Ulteriurs cuosts	1864		2643	
Amortisaziuns ordinarias	10000		10000	
Deposit renovaziun producziun Schanau Sut	30000		30000	
Repartiziun interna Administraziun/Finanzas	53721		57800	
Taxas vendita energia		254145		233188
Indemnisaziun energia solara		18828		1797
Restituziuns ed ulteriuras entradas		0		26286
ADMINISTRAZIUN / FINANZAS	134579	134579	145102	145102
Suprastonza SOEL	19785		17126	
Survetschs d'administraziun (canzia)	30000		30460	
Cuosts biro	20023		12319	
Assicuranzas d'objects e maschinas	15166		14018	
Ulteriurs cuosts	9525		22998	
Contribuziuns ad instituziuns privatas	3616		4416	
Contribuziuns per mesiras da promoziun	17640		22223	
Amortisaziuns facultad finanzia	-175		2543	
Taglias	19000		19000	
Repartiziun interna Administraziun/Finanzas		134303		144499
Restituziuns ed ulteriuras entradas		276		603
Expensas totalas	992952		1079576	
Entradas totalas		1003160		1087664
Resultat	10209		8089	

■ Survesta dallas investiziuns ed amortisaziuns 2012

	activau igl	amortisaziuns	investiziuns	activau ils
	01-01-2012	2012	2012	31-12-2012
Reit da distribuziun (Mittelspannung)	566 901	11 338	0	555 563
Reit da distribuziun (Niederspannung)	1 518 200	30 364	0	1 487 836
Staziuns da trafo	318 500	6 370	17 499	329 629
Cabinas da repartiziun	62 720	1 254	0	61 466
Apparats ed indrezs	135 613	2 712	0	132 901
Plans da cataster Lumbrein e Vrin	98 747	1 975	0	96 772
Ulteriura infrastruttura / inventari	130 764	7 051	0	123 713
Implont fotovoltaic Alp Staviala Vedra	201 989	10 000	833	192 823
Taxas da colligiaziun	-57 914	0	-20 540	-78 454
	2 975 520	71 064	-2 208	2 902 248

■ Utilisaziun dil gudogn 2012

Proposta dalla suprastanza per l'utilisaziun dil gudogn

Alla radunonza generala vegn proponiu da disponer sur dil gudogn sco suonda:

Conto capital (gudogn/sperdita) 01-01-2012	6 089
Gudogn 2012	10 209
Total	16 298
Attribuziun allas reservas	3 000
Attribuziun conto capital (gudogn/sperdita)	13 298
Total	16 298

Rapport dalla cumissiun da quen e da gestiun SOEL

Preziadas commembras dalla societad
Preziai commembers dalla societad

L'incumbensa dalla cumissiun da quen e da gestiun ei stau da controllar la contabilitad ed il quen annual (bilanza e quen da gudogn e sperdita) dalla Societad Ovra electrica Lumbrein (SOEL) per igl onn da gestiun ch'ei vegnius terminaus ils 31.12.2012.

Per il quen annual ei la suprastanza dalla societad responsabla, fertont che nies pensum ei stau, da suttammer il quen ad in controlling e la finala era giudicar quel. Nies controlling ei succedius suenter ils principis da nosssa professiun, tenor ils quals ei in controlling da planisar e da menar atras aschia, che in'indicaziun substanziala fallida el quen annual sa vegnir identificada cun ina segirtad adequata. Nus vein controllau ils posts e las indicaziuns dil quen annual sin basa d'emprovas. Vinavon vein nus giudicau l'applicaziun dils relevants principis da facturaziun, las impurtontas decisiuns da valetaziun sco era la presentaziun dil quen annual sco entir.

Nus recumandein e proponin:

- da definar, simplificar ed introducir il prozess intern da pagaments
- d'approbar il quen annual 2012 cun in gudogn da 10'209 CHF dalla SOEL
- da suandar alla proposta dall'utilisaziun dil gudogn
- da dar scarica ad ils organs dalla societad

Nus engraziein alla suprastanza dalla societad ed ad ils luvrers per la lavur prestada.

Lumbrein, matg 2013

Cumissiun da quen e gestiun



Enrico Borinelli



Anton Gartmann



Dado Baselgia 116 | CH-7148 Lumbrein | Tel. 081 936 88 00 | Fax 081 931 35 09 | info@soel.ch | www.soel.ch